

**“Det ligger på läraren, att berätta för
mig vad jag ska kunna”**

- En kvalitativ studie om elever på gymnasiet och
deras syn av kunskapskraven i ämnet Idrott och
Hälsa.

Kalle Sidén & Anton Käck

GYMNASTIK- OCH IDROTTSHÖGSKOLAN
Självständigt arbete avancerad nivå 94:2019
Ämneslärarprogrammet 2015–2020
Handledare: Daniel Roe
Examinator: Bengt Larsson

Sammanfattning

Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie var att undersöka hur elever såg på kunskapskraven i Idrott & Hälsa för gymnasiet och vilket innehåll i kunskapskraven som elever upplevde som svåra att förstå. Denna studie hade också till syfte att få fram hur eleverna skulle vilja förändra kunskapskraven och förmedlandet av kunskapskraven så att de blev lättare att förstå.

Till detta syfte ställs följande frågeställningar:

- Hur ser eleverna på kunskapskraven i Idrott & Hälsa?
- Har elever förslag på hur förmedlandet av kunskapskraven kan förändras till det bättre?

Metod

I denna studie har en kvalitativ ansats använts och intervjufrågorna har utarbetats utifrån en semistrukturerad struktur. Urvalet har gjorts med grunden att deltagarna under tiden för intervjun läser ämnet Idrott & Hälsa 1. I studien har både tjejer och killar (1 kille och 5 tjejer) intervjuats på en gymnasieskola i Stockholm. Deltagarna motsvarar den grupp som syfte och frågeställningar riktar sig emot. Denna uppsats kommer att ta avstamp i kasam-teorin.

Resultat

De tydligaste resultaten som denna studie visade var (1) elever lägger ett stort ansvar på att läraren på ett bra sätt kan tolka kunskapskraven och omsätta dessa i konkreta lektioner och (2) eleverna uppger att de inte har kännedom om vad kunskapskraven egentligen betyder. Eleverna menade också att (3) deras syn på kunskapskraven skulle kunna förtydligas om dessa repeterades oftare och helst innan nystartade moment.

Slutsats

På grund av att dessa tidigare nämnda fynd har gjort så behöver en förändring ske i hur kunskapen om kunskapskraven förmedlas samt att förståelsen för kunskapskraven måste öka. Förmedlandet är av väldigt stor vikt när det kommer till vad eleverna har för inställning till ämnet då dem anser att de är lärarens ansvar att förmedla dem på ett framgångsrikt sätt.

**“It`s on the teacher, to tell me what i
am supposed to do”**

- A qualitative study on high school students and
their view of the knowledge requirements in the
subject of physical education

Kalle Sidén & Anton Käck

THE SWEDISH SCHOOL OF SPORT AND HEALTH SCIENCES

Master`s degree Project: 94:2019

Teacher Education Program: 2015–2020

Supervisor: Daniel Roe

Examiner: Bengt Larsson

Abstract

Aim

The purpose of this study was to investigate how students viewed the knowledge requirements in Physical Education for upper secondary school and what content of the knowledge requirements that students perceived as difficult to understand. The purpose of this study was also to develop how students would like to change the knowledge requirements and the mediation of the knowledge requirements so that they became easier to understand.

To this end, the following questions are asked:

- How do students view the knowledge requirements in Physical Education?
- Do students have suggestions on how to bring about knowledge requirements for the better?

Method

In this study, a qualitative approach has been used and the interview questions have been prepared based on a semi-structured structure. The selection has been made with the basis that participants during the time of the interview read the subject Physical Education 1. In the study, both girls and boys (1 guy and 5 girls) have been interviewed at a secondary school in Stockholm. The participants correspond to the group targeted by the purpose and aim of this study. This paper will take the starting point in the casam theory.

Results

The clearest results shown by this study were (1) students are placing a great responsibility that the teacher can interpret the knowledge requirements in a good way and translate this into concrete lessons and (2) students state that they do not know what the knowledge requirements really Means. The students also argued that (3) their views on knowledge requirements could be clarified if these were repeated more often and preferably before start-ups.

Conclusion

Because these aforementioned findings have made, a change needs to be made in how knowledge of knowledge requirements is conveyed and that understanding of knowledge requirements must increase. The relationship is of great importance when it comes to what

students have attitudes to the subject as they consider them to be the teacher's responsibility to communicate them successfully.

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	1
1.2 Introduktion	1
2 Bakgrund	1
2.1 Tidigare forskning	3
2.2 Teoretiskt ramverk	6
3 Syfte och frågeställningar.....	8
4 Metod	9
4.1 Ansats	9
4.2 Urval.....	9
4.3 Genomförande	9
4.4 Databearbetning	10
4.5 Reliabilitet & validitet.....	11
4.6 Etiska aspekter.....	12
4.6.1 Informationskravet	12
4.6.2 Nyttjandekravet	12
4.6.3 Konfidentialitetkravet.....	12
4.6.4 Samtyckeskravet.....	12
5 Resultat.....	13
5.1 Elevens syn på kunskapskraven i Idrott & Hälsa.....	13
5.1.2 Vi gick igenom kunskapskraven i början av kursen	15
5.1.3 Texten är inte så nyanserad eller utförlig	16
5.2 Elevernas förslag på hur förmedlandet av kunskapskraven kan förändras till det bättre	18
5.2.1 De ligger på läraren	18
5.2.2 Vill ha konkreta exempel på varje kunskapskrav	19
6 Diskussion	21
6.1 Resultatdiskussion.....	21
6.1.1 Elevernas syn på kunskapskraven i Idrott & Hälsa	22
6.1.2 Elevernas förslag på hur förmedlandet av kunskapskraven kan förändras till det bättre.....	24
6.2 Metoddiskussion.....	27
6.3 Framtida forskning	29

7 Referenser.....	31
8 Bilagor.....	33
8.1 Bilaga 1 Litteratursökning.....	33
8.2 Bilaga 2 Intervjuguide.....	34
8.3 Bilaga 3 Samtyckesblankett	36

1 Inledning

1.2 Introduktion

Under de år som vi (författarna) studerat till lärare arbetas det löpande med läroplanen för Idrott & Hälsa till gymnasiet. Diskussioner gällande bland annat vad som egentligen är skillnaden mellan elevens förmåga till att *genomföra en bredd av aktiviteter med goda rörelsekvaliteter* och att kunna genomföra dessa aktiviteter *med säkerhet* är vanligt förekommande. Vad innebär det egentligen att kunna utvärdera sig själv på ett *nyanserat sätt*? (Skolverket, 2011) Många timmar läggs således på att tolka, bearbeta och diskutera innehållet i både läroplan och kurskraven för ämnet. En av de slutsatser vi kommit fram till under våra studier på GIH är att vi upplever att kursplanen och dess formulering kring det som eleverna förväntas kunna enligt kunskapskraven är otydliga. Kunskapskravens otydlighet är också något som framkommer i skolinspektionens granskning från 2012. *”Ett av kvalitetsgranskningens tydligaste resultat är att eleverna sällan vet vad de förväntas lära sig och vad de ska kunna i ämnet”* (Skolinspektionen, 2012, s. 17) I linje med denna granskning menar vi att det verkar finnas en okunskap från eleverna när det kommer till deras uppfattning kring kunskapskraven.

2 Bakgrund

Hur kan då denna okunskap kring vad eleverna förväntas kunna i skolan, se ut i praktiken? Den största interaktionen som vi har haft med elever för att kunna observera detta har skett genom verksamhetsförlagd utbildning (VFU) på diverse skolor i och runt Stockholm. Här kunde vi se vilken plats tydliggörandet av kunskapskraven från läraren till eleverna fick i undervisningen. I just dessa exempel kunde vi observera att skolinspektionens granskning (2012) stämmer. Vi kunde observera en otydlighet kring lärarens förmedling av kunskapskraven till eleverna. Det kan dock vara så att denna förmedling av kunskapskraven ändå har förmedlats, men i ett tidigare skede än det som vi kunde observera under vår VFU. Här kunde vi också uppmärksamma att den uppfattning som vi har gällande kursplanens formulering och utformning och dess otydlighet också delas av eleverna. I ett flertal studier som genomförts där forskarna undersökt elevers förståelse för ämnet Idrott & Hälsa visar på en brist i denna förståelse (Redelius, Queenerstedt & Öhman, 2015; Larsson & Redelius,

2008; Larsson, Nyberg, 2016) Med anledning av detta så kommer denna uppsats i stor utsträckning utgå från elevernas upplevelser och deras åsikter kring ämnet Idrott & Hälsa och kunskapskraven i ämnet i ett försök att få klarhet i varför elever uppger att de inte helt förstår kunskapskraven.

Delar av den kritik som kom med skolinspektionens granskning av den svenska skolan 2012 beskrev delvis problematiken kring att lärarna endast vid hälften av alla besökta lektioner i Idrott & Hälsa förklarade målet och syftet med lektionen de skulle genomföra (Skolinspektionen, 2012). Mot bakgrund av skolinspektionens granskning av att få elever verkar ha förståelse kring vad de förväntas lära sig i ämnet samt att en minoritet av lärarna förmedlar syfte och mål med sina lektioner så hittade vi således ett ämne för vår studie. Vi vill se vad elever som läser kursen Idrott & Hälsa 1 på gymnasiet har för inställning och kunskap om de kunskapskrav som finns för ämnet. Vi har, som nämnt ovan, observerat ett hålrum i dagens forskning när det kommer till elevers syn på kunskapskraven. Vidare har vi observerat att det inte finns särskilt mycket forskning som rör vad eleverna hade velat se för förändringar när det kommer till att bättre kunna förstå kunskapskraven. Förändringar som rör hur kunskapskraven förmedlas samt hur eleverna istället hade sett att kunskapskraven var utformade för att de skulle vara lättare att förstå än vad det verkar vara i nuläget. Som vi diskuterat tidigare finns det forskning som stödjer uppfattningen att elever inte har tillräckligt stor kunskap om kunskapskraven. (Redelius, Quennerstedt & Öhman, 2015)

Detta hålrum är något vi med hjälp av denna uppsats har som mål att fylla. Att syfte och mål med lektionerna diskuteras är något som påverkar elevers förmåga att utvärdera och förstå syftet med vad de gör på lektionerna (Skolinspektionen, 2010). Detta styrker vikten av att vår studie bör genomföras då det är otroligt viktigt att försöka analysera samt poängtera brister och svårigheter i de befintliga kurskraven så att eventuella förändringar kan göras som gynnar eleverna på bästa möjliga sätt.

Studiens resultat skulle i första hand kunna gynna framtida och nuvarande lärare då den kan ge en djupare förståelse av vikten i att tydliggöra kunskapskraven för eleverna. Det är också av stor vikt att försöka få en bild av vad det är för delar i kunskapskraven som är svåra att förstå. Om detta görs korrekt kommer det ge mer kunskap för lärare hur de ska arbeta med kunskapskraven tillsammans med eleverna för att skapa en mer meningsfull samt en mer lättförstådd lärmiljö. Studiens resultat kommer då kunna ge oss en knuff i rätt riktning när det gäller elevers syn på kunskapskraven, vi kommer förhoppningsvis också få en indikation på

vad det är elever har lätt respektive svårt att uppfatta när det kommer till kunskapskraven och förmedlandet av dem. Denna syn kommer sedan ge lärare en större förståelse för vad det finns för problematik inom ämnets mer teoretiska delar. Resultatet från denna studie kommer förhoppningsvis att bredda kunskapen om vad elever tycker är bra och dåligt med de befintliga kunskapskraven vilket kommer kunna användas i utformningen av hur lärare ska förmedla kunskapskraven till sina elever. Studiens resultat kan även, om vi ser till ett större perspektiv leda till att eleverna kommer nå sina mål i högre grad om lärarna får större kunskap om hur kunskapskraven ska förmedlas.

2.1 Tidigare forskning

Inom detta ämne finns flertalet studier gjorda. Då attityder kring kursplaner i olika ämnen är ett välbeforskat område är det bra att i forskningsprocessen skaffa sig en tydlig bild över forskningsläget idag och på så vis ges möjlighet att se vad fortsatta studier skulle kunna handla om. Således har ett mindre beforskat område observerats, hur inställningen ser ut kring kunskapskraven i ämnet Idrott & Hälsa.

I Skolinspektionens granskning från 2012 framkom att kopplingen mellan undervisningen i Idrott & Hälsa samt syfte och målen i ämnet inte ligger på en önskvärd nivå. Denna svaga koppling menar Skolinspektionen får negativa följder sett till elevernas förutsättningar att förstå vad som förväntas av dem i Idrott & Hälsa. Något som också framkommer i granskningen är att fokus på undervisningen i hög grad (observationerna som gjorts visade att 94 procent av undervisningen var kopplat till rörelse och anledning till rörelse förmedlas i låg eller ingen grad) präglas av rörelse i form av lek, spel och idrotter och inte till lärandet som skall ske under lektionerna (Skolinspektionen, 2012). De resultat som framkommit i granskningen är att det är svaga kopplingar mellan målen för ämnet och undervisning samt att undervisningen som framförallt domineras av rörelse. Om det är så att dessa faktorer påverkar elevernas syn på kunskapskraven, vad kan då detta i sin tur få för följder för elevernas förståelse för ämnet? Även hur detta påverkar deras förmåga att uppnå målen?

Vesterlund (2018) undersöker hur vi ska hantera innehållet som en lärare valt att använda sig av när läraren vill utveckla studenternas förmåga att delta och utvärdera fysisk aktivitet i relation till KASAM-teorin (Vesterlund, 2018). Metoden som används under denna studie är en så kallad *learning study* vilket är en pedagogisk design med målet att göra det möjligt för lärare att på ett vetenskapligt sätt utvärdera kvalitén på sin egen undervisning. Det största

fyndet i denna studie var hur elevers förmåga att utföra och utvärdera lärandeaktiviteten med ett avstamp i begriplighet, meningsfullhet och hanterbarhet kunde utvecklas om eleverna erbjöds en variation av verktyg för att hantera ett visst ämnes innehåll. (ibid.)

Även John Evans (2014) tar sig an problematiken angående att det inte är tydligt nog vad det är elever i Idrott & Hälsa ska lära sig. I artikeln *Making a difference? Education and "ability" in physical education* kommer forskaren fram till att om inte större fokus läggs på att förtydliga vad det faktiskt är som elever behöver lära sig och mindre på att utföra olika former av fysiska aktiviteter, så tror författaren att yrket kommer att göra mindre och mindre avtryck på de förmågor som ämnet faktiskt har i uppgift att utveckla hos eleverna.

Lärande i Idrott & Hälsa undervisningen har länge varit en het fråga menar författarna Gunn Nyberg och Håkan Larsson (2014) De menar att undervisningen i Idrott & hälsa främst domineras av aspekter som främst ser till ämnets "rolighet" snarare än aspekter som rör "vad" som ska läras. Författarna menar att om "roliga aspekter" ligger i fokus av undervisningen så kommer detta medföra vissa svårigheter i lärarnas bedömning av eleverna. Denna studie är viktig då den visar hur dagsläget ser ut. Verkligheten ser ut så att det är "roliga aspekter" som ligger i fokus. Detta medför att det blir svårare att bedöma i ett ämne som redan har en stor problematik kring just bedömning. I studien "*Mind the gap: physical education and health and the frame factor theory as a tool for analyzing educational settings*" från 2008 skriver Suzanne Lundvall och Jane Meckbach om det faktum att elever känner att de får vara med och bestämma i undervisningen men på samma gång så är det oklart vad eleverna får vara med och påverka. Detta på grund av att när forskarna utförde studien så kunde de inte se på vilket sätt eleverna faktiskt påverkade undervisningen (Lundvall & Meckbach, 2008). Elever som känner att de kan påverka sin situation, som i detta fall är deras undervisning, kan också känna en högre grad av meningsfullhet än elever som inte har detta inflytande. (Antonovsky, 2005)

Redelius et al. (2015) har tittat på hur inlärningsmålen och syftet med lektioner och moment i lektionerna förmedlas från lärare till elever. Deras studie visar att det är stor skillnad på hur tydligt dessa mål presenteras till eleverna. Författarna har hittat tre olika typer av lärare som på olika nivåer kommunicerar mål och syfte för lektionerna med sina elever. I den lägsta graden av kommunikation visar författarna en påtaglig brist i kommunikationen till eleverna för vad de ska lära sig med Idrott- & Hälsa undervisningen. Den andra graden visar lärare

som på ett bra sätt kommunicerar med eleverna kring varför de har aktiviteterna i undervisningen. Men denna kommunikation verkar inte hålla i sig hos dessa lärare. Det verkar som att traditioner och lärarens vanor blir det som dominerar undervisningen i praktiken. Tredje typen av lärare har en tydlig kommunikation till sina elever och vidhåller denna kommunikation under hela lektionen. (ibid.)

Om målen med undervisningen är bra kommunikation så är eleverna benägna att förstå undervisningen bättre och detta gör dem också mer medvetna om deras eget lärande och vad de förväntas lära sig. Om denna kommunikation inte finns mellan lärare och elever gäller motsatsen. Elever kan då få svårt att berätta vad lärandemålen är och också svårt att veta vad de förväntas lära sig i undervisningen.

Redelius et al (2015) pekar på en rörelsekultur för Idrott & Hälsa som kan vara en bidragande faktor till detta. Många lärare som visar sig ha bristande kommunikation med sina elever pratar ofta om själva idrottsaktiviteterna i sin undervisning. Att syftet med lektionerna är att eleverna ska få ha roligt samt att de ska få svettas. (Larsson & Nyberg, 2016) Dessa lärare verkar ha ett fokus i sin undervisning där kommunikationen som de har till eleverna ska hållas så kort som möjligt så eleverna snabbt kan komma ut i salen och påbörja aktiviteten. Vissa lärare menar att de är oroliga för eleverna ska tycka att denna del, när läraren står och pratar, ska göra att eleverna tycker lektionen är tråkig och således tappar intresset (ibid.).

Ett generellt argument som dessa lärare använder om denna typ av undervisning är att begreppet samarbete ständigt verkar återkomma. När Redelius et al (2015) frågar lärarna och eleverna vad de har lärt sig under dagens lektion är samarbete något som är återkommande. Samarbete verkar således vara ett begrepp som kan användas för att legitimera lektionsinnehållet. Även om detta innehåll inte kommuniceras till eleverna på ett tillräckligt sätt (ibid.).

Även Redelius & Hay (2012) diskuterar det faktum att kunskapskraven inom skolan är svårtolkade. Med svårtolkade menar författarna att kunskapskravens formuleringar är otydliga och inte anpassade för eleverna utan för lärarna. De poängterar att det är viktigt att lärare är aktiva och ambitiösa i bedömningsprocessen det vill säga att läraren behöver skapa sig ett bra bedömningsverktyg. Detta kommer att underlätta vid en bedömning i framtiden då man menar att det hjälper vid tolkning av de ibland oklara kunskapskraven. (ibid.)

2.2 Teoretiskt ramverk

I denna studie kommer flera teorier och koncept att användas för att förankra och förtydliga vår egen forskning. Det mest centrala är KASAM-teorin som är det ramverk vi kommer att arbeta ut efter. Vi har även ett stort fokus på termen “kunskapskrav”, denna term förklaras mer utförligt senare i detta avsnitt. Vi använder oss även av Vygotskys (1962) sätt att se på lärande som hjälper denna studie med validitet samt att den ger oss en bredare förståelse för vad som klassas som kunskap. Denna teori gräver även den djupare i just kunskapsbegreppet och vad det innebär att inneha kunskap inom ett visst ämne.

Slutligen så är det viktigt att vi redan nu poängterar att vi är medvetna om att eleverna vi kommer intervju under denna studie kommer ha olika bakgrunder inom sport och fysisk aktivitet. Det vill säga kommer deras tidigare erfarenheter se olika ut när det kommer till hur de ser på fysisk aktivitet men även hur de ser på ämnet Idrott & Hälsa. (Engström, 2014). Tidigare erfarenheter kan alltså liknas vid en “ryggsäck” som vi bär med oss och däri ligger erfarenheter om ett visst ämne som påverkar hur vi ser på det fenomenet genom livet.

I denna studie kommer termen “kunskapskrav” vara ständigt närvarande. Kunskapskravens syften är främst att guida lärarna i det aktuella ämnet om vad det är som eleven ska klara av för att få ett specifikt betyg. Just på grund av det faktum att kunskapskraven är just krav och en ledstjärna mot vad det är som en elev behöver klara av så är det otroligt viktigt att både lärare och elever har en inblick i vad dessa innebär. Då dessa krav är utformade för äldre mer akademiskt utbildade personer det vill säga lärarna så är det väldigt viktigt att lärarna innehar de pedagogiska kunskaperna för att kunna förmedla dessa till sina elever på ett begripligt sätt. Denna interaktion blir då ett framgångsrikt sätt för läraren att göra sitt jobb mer effektivt i form av att skapa en plattform för lärande för sina elever då läraren ger eleverna möjligheten till en större förståelse.

Utifrån det valda forskningsområdet och de angivna frågeställningarna som vi vill ha besvarade med hjälp av den här uppsatsen, så anses Aaron Antonovskys KASAM-teori vara en relevant teori och något som vi kommer luta vårt resonemang mot. Den insamlade empirin kommer också analyseras utifrån denna teori. Detta salutogena synsätt är baserat på att en människa inte är antingen frisk eller sjuk utan hälsa ses på ett annat sätt, en individs mående påverkas av hens individuella resurser i olika sammanhang. (Antonovsky, 2005)

För att en individ ska ha en “känsla av sammanhang” behöver tre komponenter vara närvarande; begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet.

Begriplighet handlar om att en människa har en förståelse för en viss händelse eller ett visst ämne. För att fånga in begreppet begriplighet ställdes frågor till eleverna som tog upp huruvida de förstod varför de gör vissa moment, exempelvis handstående i gymnastik, livräddning i simning och kartläsning i orientering, i undervisningen. Med förståelse i detta sammanhang menas alltså både en individs känslor men även tankar kring ett visst ämne. Hanterbarhet handlar om hur en individ kan hantera en viss situation och vilka tillgångar en individ har som kan hjälpa hen att klara av en uppgift men det rör också avsaknaden av tillgångar för att klara av en viss situation. Exempel på tillgångar skulle kunna vara elevens förtroende för varandra, att känna sig trygg även när man gjort fel, att man upplever att läraren har tid att hjälpa dig och att du tar en uppgift seriöst (Vesterlund, 2018). Detta blir relevant för vår studie då det blir en avgörande faktor för en elev om hen känner att den kan använda sig av kunskapsplanen eller inte. Att få veta om en elev känner en hanterbarhet för kunskapskraven blir intressant för oss då vi söker att finna svar på hur elevernas inställning och kunskap angående kunskapskraven ser ut. Exempel på detta togs upp i flertalet frågor i intervjuguiden (*se bilaga 2 Intervjuguide*). Bland annat berördes frågor kring vad eleven själv hade kunnat göra för att lättare förstå kunskapskraven.

Vi menar att en elev som kan identifiera ett problem och föreslå ändringar tyder på en förståelse för en situation samt en förmåga att kunna hantera den givna situationen.

Till sist, meningsfullhet, som handlar om vad som triggat eller motiverat en individ att utföra en viss handling eller vad det är som gör att en individ känner att det är lönsamt att lägga ned tid på just denna handling eller aktivitet. (Antonovsky, 2005)

Även meningsfullhet är en komponent som kan kopplas till vårt forskningsläge men även våra frågeställningar då vi vill undersöka om det finns olika faktorer vad gällande kunskapskraven som får elever i ämnet Idrott & Hälsa 1 att känna större eller mindre meningsfullhet. Exempel på detta var när vi frågade våra intervjupersoner om de förstod varför kunskapskraven fanns.

Nedan beskrivs Aaron Antonovskys definiering av "Känsla av sammanhang"

Känslan av sammanhang är en global hållning som uttrycker i vilken utsträckning man har en genomträngande och varaktig men dynamisk känsla av tillit till att (1) de stimuli som härrör från ens inre och yttre värld under livets gång är strukturerade, förutsägbara och begripliga, (2) de resurser som krävs för att man skall kunna möta de krav som dessa stimuli ställer på en finns tillgängliga, och (3) dessa krav är utmaningar, värda investeringar och engagemang.

(Antonovsky, 2005 s. 46)

En viktig del i studien som nu genomförs är kunskapskraven och hur dessa uppfattas. Det finns alltså anledning att titta närmare på varför läroplanen och kunskapskraven är utformade om de är. Linde (2012) har arbetat kring den selektion som sker gällande vilken kunskap som anses giltig att undervisa i svenska skolor. I denna process, när urvalet för relevant kunskap ska tas fram, används ofta urvalsprincipen “zone of proximal development” (Vygotsky, 1962). Detta handlar om att underlätta för eleven att betrakta något nytt som denna ska lära sig. Detta ska ske genom att eleven ska kunna använda det denna redan har lärt sig (Linde, 2012). Utformningen av läroplaner handlar således om att ge alla elever möjlighet att ta in kunskap och att sedan kunna använda detta för att lära sig något nytt. För att detta ska kunna vara möjligt behövs också anpassningar göras på vilka möjligheter vi ger eleverna till lärande. Detta kan ske genom att utgå från de fyra kunskapsformerna:

- Techne: att praktisk behärska olika uppgifter
- Episteme: att veta fakta, begrepp och samband
- Fronesis: Har sin grund i omdöme, reflekterande och ställningstagande som har en grund i det egna vetandet. Sin etiska kompass och erfarenhet.
- Noesis: Den filosofiska reflektionen över den kunskap man erhållit, hur den kan användas och konsekvenserna av dess användande. (Linde, 2012)

Det är alltså av vikt att utforma läroplaner och kunskapskrav som tar till vara på dessa begrepp för att möjliggöra att elever som lär sig på olika sätt, ändå kan erhålla ny kunskap. Vi kommer observera dessa olika typ av kunskapsformer och zone of proximal learning under våra intervjuer för att lättare kunna dra paralleller med vad som eleverna ska lära sig och hur de uppfattar kunskapskraven.

3 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att undersöka hur elever ser på kunskapskraven i Idrott & Hälsa för gymnasiet och vilket innehåll i kunskapskraven som elever upplever som svårast att förstå. Denna studie hade också till syfte att få fram hur eleverna skulle förändra kunskapskraven och förmedlandet av kunskapskraven så att dem blev lättare att förstå.

Till detta syfte ställs följande frågeställningar:

- Hur ser eleverna på kunskapskraven i Idrott & Hälsa?
- Vad har eleverna för förslag på hur förmedlandet av kunskapskraven kan förändras till det bättre?

4 Metod

4.1 Ansats

I denna studie tittar vi närmare på elevers egen uppfattning och syn på kunskapskraven i ämnet Idrott & Hälsa 1 för gymnasiet. För detta har vi valt att använda oss av en kvalitativ ansats. För att få en djupare inblick i hur elever ser på kunskapskraven i Idrott och Hälsa.

4.2 Urval

Vi har använt oss av ett så kallat bekvämlighetsurval. Detta innebär att vi använt oss av intervjupersoner som vi som författare har funnit enklast att hitta (Hassmén & Hassmén, 2008). Urvalet har gjorts med grunden att deltagarna under tiden för intervjun läser ämnet Idrott & Hälsa 1. Samtliga elever som blev intervjuade (1 kille och 5 tjejer) bedriver någon form av fysisk aktivitet på fritiden. Antingen inom föreningsidrott eller i annan form.

4.3 Genomförande

För att få ett material som är tillräckligt djupt för att kunna analyseras valde vi att använda oss av semistrukturerade intervjuer vilket innebär att vi ställde frågor som var mer öppna men följde ett specifikt tema och för att vi ville att våra respondenter skulle känna en frihet när de skulle svara på våra frågor. (Hassmén & Hassmén, 2008) Då våra frågor var av en öppen karaktär så ledde detta till ett öppet och bekvämt klimat där frågorna som användes gjorde att intervjupersonen kunde svara mer fritt vilket ledde till mer nyanserade och djupare svar (Kvale & Brinkmann, 2014).

Innan intervjuerna kunde börja valde vi ut en lämplig skola. Valet av skola grundade sig framförallt i vad som var praktiskt genomförbart. Vi försökte hitta en skola som låg inom en area dit vi kunde ta oss relativt enkelt utan att behöva lägga onödigt mycket tid på transport till och från vald skola. När valet av skola hade gjorts var nästa val att välja ut eleverna som skulle intervjuas. Väl på plats på skolan hade vi kontakt med en lärare som valde ut några av sina elever för att medverka i våra intervjuer. Detta var elever som av olika skäl inte kunde delta i den ordinarie undervisningen just då.

Innan varje intervju påbörjades, informerades eleven om studiens syfte, att deltagandet var helt frivilligt samt att eleven hade möjlighet att när som helst avbryta intervjutillfället. Eleven informerades också om att all information som vi skulle få ta del av under intervjun bara skulle användas till den forskning som vi bedriver. Vi fick också i detta initiala skede, elevens godkännande till att spela in intervjun. Eleven informerades också kring den anonymitet som kommer att råda i samband med denna intervju och i studien. Elevens namn skulle inte skrivas ut i intervjun, skolans namn eller lärarens namn skulle inte heller nämnas (Kvale & Brinkmann, 2014) utan bytas ut mot XXX.

Intervjuerna genomfördes med en elev och en intervjuare per tillfälle. Att genomföra intervjuerna på det sättet gjorde att vi kunde fokusera helt på en elev istället för att dela vår uppmärksamhet mellan ett flertal elever. Ytterligare en fördel är att vi som intervjuare kunde vara mer uppmärksamma, både på vad som sades men också på vad som inte sades, i form av kroppsspråk. Eleven kan i en situation där de enda som är i rummet är intervjuaren och eleven själv ges möjlighet att uttrycka vad eleven verkligen tycker i olika frågor utan att vara rädd för hur hans åsikter ska bemötas av andra. Vi som intervjuare kan också, observera elevens kroppsspråk i större utsträckning än om vi hade genomfört intervjuerna i storgrupp. (Kvale & Brinkmann, 2014)

4.4 Databearbetning

När vi hade genomfört alla intervjuer bearbetades materialet i form av transkribering vilket innebär att hela intervjuerna skrivs ned i textformat för att sedan underlätta analysen. Vid transkriberingen försökte vi att vara så noggranna som möjligt, med detta menar vi att vi skrev ned alla utfyllnadsord och pauser som dök upp. Detta för att försäkra oss om att vi inte missade viktiga aspekter i intervjuerna. Vid senare analys kunde vi utesluta mycket ljud som inte hade relevans för vår forskning. Analysen fokuserade på intervjupersonens tolkningar och förståelse för de olika värdeorden som återfinns i kunskapskraven samt olika frågor som ställdes under intervjun. (Hassmén & Hassmén, 2008)

När vi bearbetade transkriberingarna utgick vi från en tematisk analys vilket innebär att vi är ute efter att strukturera vårt material genom att utgå från att hitta centrala teman och även så kallade subteman. Genom detta delade vi upp informationen vi fick fram från våra intervjuer i olika teman som vi sedan kunde jämföra med studiens frågeställningar. På grund av att vi

använder oss av en tematisk analys kommer vi lättare kunna jämföra intervjupersonernas svar. (Hassmén & Hassmén, 2008) Första steget i denna process var att lära känna texten, detta gjorde vi genom att läsa igenom och analysera texterna flera gånger och stryka under och ta ut citat som var av särskild vikt för analysen. Nästa steg efter detta vara att skapa de ovan nämnde temana samt subteman som vi senare analyserade.

4.5 Reliabilitet & validitet

Tillförlitlighet och upprepbarhet är något som är eftersträvansvärt i många avseenden i vårt samhälle. Självklart är inte forskningen ett undantag för detta. Oavsett om forskningen bedrivs inom samhällsvetenskapliga, humanistiska, naturvetenskapliga eller andra forskningsområden så är tillförlitlighet och upprepbarhet en grund inom alla dessa områden. Inom forskningen talar man om reliabilitet och validitet. (Kvale & Brinkman, 2014) Reliabilitet avser studiens upprepbarhet. Två studier ska kunna genomföras och samma resultat ska komma från båda studierna. Detta gäller dock så länge ingenting har förändrats i studiernas förutsättningar. Validitet avser giltigheten i det man observerar. En studie med hög validitet är en studie som kan säkerhetsställa att man har kunnat fånga det fenomen man önskar observera. (ibid.) För validiteten är även transparensen viktigt för att ge läsaren möjlighet att förstå exakt hur studien är genomförd. Detta kan göras genom en tydligt utformad metoddel. (ibid.)

För att säkerhetsställa god validitet och reliabilitet utfördes två pilotintervjuer. Vi ville se hur välformulerade våra frågor var men även tiden på intervjuerna och om vår inspelningsutrustning fungerade som den skulle. Detta höjer denna uppsats tillförlitlighet då vi efter vår pilotstudie anpassade samt reviderade vår intervjuguide så att frågorna skulle kunna hjälpa oss ytterligare med att få fram just den information vi sökte. Ytterligare en faktor som höjer tillförlitligheten är att intervjuguiden har baserats efter vårt teoretiska ramverk samt att vi har försökt göra logiska och relevanta kopplingar mellan studiens intervjuguide och forskningsfrågor (Hassmén & Hassmén, 2008).

Något som också bidrar till studiens tillförlitlighet är det faktum att den har genomförts med en öppenhet och tydlighet i arbetssättet. Intervjuguide och samtyckesblanketter finns lättillgängliga och vi motiverar alla våra överväganden speciellt under metod för att göra det

så tydligt som möjligt för läsaren hur vi har gått till väga och underlätta för framtida studier. Det vill säga att studiens transparens är påtaglig. (Hassmén & Hassmén, 2008)

4.6 Etiska aspekter

När vi arbetar med samhällsvetenskaplig forskning finns det ett antal aspekter vi måste förhålla oss till för att forskningen ska bli etisk. Dessa aspekter konkretiserats i fyra huvudsakliga krav. (Vetenskapsrådet, 2018-12-08)

4.6.1 Informationskravet

Detta krav innebär att vi som forskare har ett ansvar att informera våra intervjupersoner om vad studien handlar om. Hur den kommer att genomföras men även att all information som vi kommer att få ta del av under intervjun bara kommer att användas till vår forskning. (Kvale & Brinkman, 2014) Vi har utgått från informationskravet när vi tog kontakt med intervjupersonerna och detta kom att bli centralt under själva intervjun då studiens syfte förklaras. Initialt i intervjun informerades intervjupersonerna om att vi kommer spela in intervjuerna på våra telefoner samt att de har rätt att avbryta intervjun när de vill.

4.6.2 Nyttjandekravet

Detta krav riktar sig till just det faktum att den information som kommer fram under intervjuerna kommer användas i forskningssyfte (Kvale & Brinkman, 2014). För att detta ska följas så har vi sparat insamlad data på ett USB-minne där det inte finns någon risk för att denna information sprids.

4.6.3 Konfidentialitetskravet

Med detta krav har vi som forskare ett ansvar för att varje deltagares identitet hålls anonym och att inga personnummer ska framkomma. Detta är alltså en fråga om sekretess och säkerhet för intervjupersonerna (Kvale & Brinkman, 2014). För att garantera anonymitet för våra deltagare så kom vi att först och främst informera deltagarna om detta men sedan i transkriberingsprocessen så skulle inte namn eller ålder skrivas ut. Det skulle inte heller framgå vilken skola intervjupersonerna gick på. Vi valde också att vid varje tillfälle då genus inte var av relevans att byta ut det mot pronomet "hen".

4.6.4 Samtyckeskravet

Detta krav syftar till att få ett godkännande av den person som intervjuas om att den tackar ja till att delta i studien. I detta krav är det viktigt att intervjupersonen ger samtycke till att delta

(Kvale, 2014). Vi skaffade vårt samtycke i början av intervjutillfället, då intervjupersonerna är över 15 år innebar detta att vi inte behövde målsmans tillåtelse.

5 Resultat

I denna del presenteras studiens resultat. Strukturen följer studiens frågeställningar och är uppdelad i två delar. Först behandlas vår första frågeställning *Hur ser eleverna på kunskapskraven i Idrott & Hälsa* och därefter vår andra frågeställning *Har elever förslag på hur förmedlandet av kunskapskraven kan förändras till det bättre?* Under dessa två större delar så har fem teman tagits fram, tre teman för del ett och två teman för del två. Under del ett finns teman som handlar om att eleverna redan idrottar på fritiden och hur synen på kunskapskraven ser ut ifrån deras synvinkel. Det som också kommer att tas upp är att många elever verkar ha minnet av att läraren har informerat dem om kunskapskraven men enbart i ett tidigt skede av kursen, vad tycker eleverna om detta? Slutligen under del ett tittar vi närmare på hur eleverna ser på själva formuleringen av kunskapskraven och språket som används.

I del två har två teman tagits fram utifrån genomförda intervjuer. Det första temat bygger på hur mycket ansvar eleverna lägger på läraren och på det ansvar som eleverna lägger på läraren att utformningen av lektionerna baseras utifrån kunskapskraven. Slutligen berör det sista temat vad eleverna själva hade velat se i kunskapskraven för att de lättare ska kunna förstå vad som faktiskt förväntas av eleverna i Idrott & Hälsa

5.1 Elevens syn på kunskapskraven i Idrott & Hälsa

5.1.1 Jag sportar redan

Under intervjuerna med eleverna framkom de att samtliga elever var engagerade i någon form av idrott på sin fritid. Detta kunde exempelvis vara dans, friidrott, golf, kampsport och eleverna var engagerade inom dessa olika idrotter både i och utanför föreningar. Det framkom också att dessa elever menar att de inte behöver känna till kunskapskraven. Eleverna uppgav att detta beror dels på lärarens arbete med lektionernas innehåll och att detta var tillfredställande dels för att de känner att de har en förmåga att utföra de övningar som den aktuella lektionen tar upp.

Jag tror att det är viktigt att ha ett bra hum om vad som förväntas av kunskapskraven men jag tror inte att det är viktigt att känna till de hela tiden (Elev 1)

Denna elev har idrottat hela sitt liv. Mestadels gym, klättring och framförallt dans. Eleven uttryckte under intervjun sin optimism över Idrott & Hälsa ämnet men även att eleven inte behöver känna till kunskapskravet. Denna inställning delas av andra elever med liknande bakgrund:

Det är väl bra att kunna kunskapskraven men egentligen bryr jag mig inte, bara jag får det betyget som jag ska ha (Elev 2)

Elev 2 är en ytterst högpresterande elev i sin idrott. Hen håller på med mångkamp med ett SM silver och satsar nu på en plats i svenska landslaget. Även denna elev uttrycker här att kännedom för kunskapskraven inte har någon betydande relevans så länge hen får sina betyg. Men det finns dock elever som hade andra åsikter kring kännedom om kunskapskraven:

Jag tycker det är viktigt att känna till kunskapskraven, absolut! Alltså vet jag dem så är det enklare att förstå varför jag kanske inte får ett så högt betyg. [...] men jag fattar verkligen inte kunskapskraven, tycker det är jättesvårt att fatta vad som står här så jag antar att jag bara frågar läraren om hur jag ska göra (Elev 3)

Denna elev pekar alltså på vikten av att känna till kunskapskraven i syfte att förstå varför hen får ett visst betyg. Trots att eleven upplever att hen inte förstår kunskapskraven och att det är väldigt svårt att förstå vad som är skrivet så menar eleven ändå att det är av vikt att känna till dessa. Det verkar således som att eleven har uppfattningen att det behövs förståelse av kunskapskraven för att få en bättre förståelse för ett givet betyg. Detta sätt att se på kunskapskraven kommer diskuteras närmare under 6.3 Resultatdiskussion.

Sammanfattningsvis har vi observerat hur synen på kunskapskraven ser ut från elever som håller på med olika typer av idrotter. Något som har visat sig vara gemensamt för dessa elever är synen på betygen. De olika eleverna har olika uppfattningar om huruvida eleven själv bör ha koll på kunskapskraven. Vissa elever säger nej och vissa säger ja. Men det som ändå är återkommande är just betygen. Det verkar vara viktigt för samtliga elever att känna till

kunskapskraven för att detta kan ge dem bättre förutsättningar, både för att få höga betyg, men också för att kunna ha en dialog med läraren och diskutera ett betyg de redan fått.

5.1.2 Vi gick igenom kunskapskraven i början av kursen

En central punkt som framkom tydligt under analysen av materialet är att alla elever har blivit utsatta för kunskapskraven lika mycket, eller snarare lika lite. Varje elev som intervjuades berättade om hur kunskapskraven hade förmedlats från läraren. Det framkom snabbt att eleverna enbart hade fått höra och se kunskapskraven under de första lektionerna av Idrott & Hälsa kursen. Det vill säga att det hade bara fått se dem en gång på ett och ett halvt år (de som gick årskurs 2) samt en gång på tre månader (de som gick årskurs 1). Eleverna var överens om att läraren hade förklarat dem på ett bra sätt i form av en powerpointpresentation.

...jag tyckte just XXX sätt att presentera dem var väldigt bra vilket jag aldrig upplevt på idrotten, knappt har man ens hört kraven i idrott på grundskolan (Elev 4)

Men samtidigt ansåg alla intervjupersoner att detta tillfälle inte var tillräckligt för att de skulle kunna kvarhålla de önskade kunskaperna om kunskapskraven genom hela kursen som varade i två år.

...men jag minns verkligen att jag tyckte att XXX hade gjort det riktigt bra, fast sen om jag har glömt de nu kanske en till genomgång hade varit väldigt bra (Elev 4)

Detta var en av de tydligaste åsikterna som kunde urskiljas ur de insamlade materialet, att elevernas syn på kunskapskraven var att de inte hade utsatts för dem tillräckligt mycket. Detta hade många av eleverna som motiv till varför de hade dålig koll på kunskapskraven, att lärarna gick igenom kunskapskraven alldeles för sällan.

De var nästan lite otydligt för folk sa typ, eller folk ställde väll frågor, för de är ju de vi undrar, Ehe, jag fråga liksom ”behövde jag ha A i alla de här grejerna eller vilka delar kan jag få sämre i?” o de tycker jag inte att hon svarade så bra på. (Elev 5)

Detta bevisades ytterligare då eleverna vid det tillfället då kunskapskraven diskuterades på lektionen hade många frågor till läraren om vad kraven innebar. Det vill säga att eleverna

hade ett lite större intresse i att förstå dem vid tillfällena då läraren gick igenom dem, de såg alltså meningen med att kunna dem då.

...jag skulle i alla fall tycka att de skulle vara skönt att veta inför varje moment, men tjatigt för läraren o de som inte vill de kanske. (Elev 5)

Sammanfattningsvis kan ett tydligt mönster observeras angående elevernas syn på hur ofta de blir "utsatta" för kunskapskraven. Det är tydligt att eleverna hade velat att kunskapskraven hade gått igenom mer ofta. Eleverna har även en gemensam syn på att läraren gör ett bra jobb när kunskapskraven diskuteras men att det inte räcker att kraven bara tas upp en gång under kursen. Ytterligare en faktor som påverkar de elever som redan idrottar på fritiden och deras förståelse för kunskapskraven är att dessa elever verkar ha ett stort förtroende för sin egna förmåga. Denna höga tro på sin egen förmåga verkar vara anledning till att inte sätta sig in i de olika kunskapskraven då de redan anser sig ligga på en väldigt hög nivå. Eleverna har även en gemensam uppfattning om att det är lärarens uppgift att kunskapskraven förmedlas på ett förståeligt sätt. Detta diskuteras mer under punkt 5.2.

5.1.3 Texten är inte så nyanserad eller utförlig

Eleverna har många åsikter om vad de tycker om kunskapskraven men en av de mest förekommande är att de är oklara och svåra att förstå.

Komplex karaktär... jag har ingen aning om vad de kan vara, de här tycker jag är konstigt, utförligt och nyanserat, inte astydligt alltså. (Elev 6)

I detta fall ansåg eleven att utförligt var ett ord som hen förstod men problematiken runt ordet "nyanserat" var något som återkom i nästan alla intervjuer. Alla elever var överens om att ordet var väldigt svårt att förstå vad det innebar. Det var endast en elev som kunde komma med en gissning på vad det ordet faktiskt kunde betyda. Men enligt denna elev så var ordet problematiskt då det var ett väldigt subjektivt ord.

...de är mycket som är en definitionsfråga, här också "med viss säkerhet" ah men viss säkerhet står på alla men ja men viss säkerhet o med säkerhet är och sen var de också "nyanserad" och sen är de enkla nyanserade och relation till träningsteorier. Eller nyanserade i relation till omdömesbaserade teorier eller alltså...du förstår de är ju, de är lite....svårt att definiera. (Elev 6)

Det vill säga att vad som är “nyanserat” kunde skilja sig väldigt mycket från vad läraren ansåg var “tillräckligt nyanserat” och vad en elev tycker är tillräckligt. Även här kan det observeras att eleven inte tycker att orden är tydliga utan att de är många komplicerade ord som är “svåra att definiera”.

Ja asså när man kollar så tänker man typ, den som skrivit de här, vad menar dem?
Alltså den har ju inte varit utförlig och nyanserad när den har tagit fram dem här kurskraven liksom. (Elev 4)

Eleverna som intervjuades hade många åsikter om vad kunskapskraven betyder eller snarare kan betyda när vi frågade om specifika termer och formuleringar i dokumenten. Men det är tydligt att för väldigt många är det första gången de fått ha kunskapskraven framför sig. Det var också tydligt i många fall att eleverna försökte framställa sig själva som personer som hade koll. Det är förmodligen för att dem vill ge oss intervjuare så “bra svar” som möjligt. Men det framstår som tidigare nämnts att alla elever har svårt att tolka orden och formuleringarna som finns i kunskapskraven. Eleverna ombads flera gånger beskriva olika termer och svaren skilde sig väldigt mycket men en faktor går att bekräfta och de är att termer som “nyanserat”, “utförligt” och “med viss säkerhet” är ord som eleverna inte känner sig bekväma med. Detta kan ha flera anledningar. Det kan handla om att eleverna inte presenteras för kunskapskraven tillräckligt. Det kan också vara språket i sig som är problematiskt. Eller att eleverna helt enkelt inte har sett kunskapskraven tidigare. Dessa olika eventualiteter blir viktiga då dessa, tillsammans med elevernas förslag på hur kunskapskraven kan förtydligas ge en tydligare bild av bakomliggande faktorer avseende elevernas syn på kunskapskraven.

Sammanfattningsvis är det tydligt att; utifrån elevernas kommentarer, så finns det en problematik kring ordval och formuleringar med kurskraven i Idrott & Hälsa 1. Dessa ordval och formuleringar gör således att eleverna har svårt att förstå vad som egentligen står och hur de ska ställa sig till dessa formuleringar. Problematiken blir också extra synlig om det är så att läraren som har i uppgift att visa och förklara kunskapskraven misslyckas med detta eller helt avstår från att göra detta. Det framkommer även att på grund av att många termer är oklara så leder det till att eleverna har en varierad syn på kunskapskraven och detta kan således bidra till att begripligheten som Aaron Antonovsky diskuterar i relation till KASAM-teorin blir lidande. Denna faktor kommer vi återkomma till under *punkt* 6.2 Resultatdiskussion.

5.2 Elevernas förslag på hur förmedlandet av kunskapskraven kan förändras till det bättre

5.2.1 De ligger på läraren

En majoritet av eleverna menar att det har en viss betydelse för den enskilda eleven att känna till och förstå kunskapskraven. De flesta argument var kopplade till betyg. Eleverna uppgav att det är viktigt att känna till kunskapskraven för att dels veta exakt vad som krävs av dem för att få ett högt betyg. Men också för att, i efterhand, förstå varför eleven fick ett, enligt eleven, felaktigt betyg. När eleverna tillfrågades om det kan medföra följder av att inte titta på kunskapskraven löpande under kursen så menade de att det inte behövs:

Jag litar på att läraren har utformat lektionerna så att de stämmer med kunskapskraven, jag behöver nog inte veta mer egentligen (Elev 2)

Fler elever stämmer in i detta:

Läraren har ju gjort lektionen så pass bra att jag vet vad jag behöver göra, jag tänker inte så mycket på det (Elev 3)

Flera elever verkar således lägga ett stort förtroende på läraren när det kommer till utformningen av lektionerna och dess koppling till kunskapskraven. När en elev fick frågan om hur vanligt det är att läraren motiverar sina val för lektionsupplägg till eleverna så framkom:

Jo jag skulle säga är ganska vanligt, både med gamla lärare och den vi har nu. De säger vad vi ska göra. Då utgör jag från att läraren har kopplat det till kunskapskraven. [...] jag behöver nog inte veta exakt varför läraren har gjort som den gör (Elev 2)

Utifrån detta citat verkar det som att eleverna inte ifrågasätter innehållet av lektionerna utan mer accepterar det som presenteras. Läraren verkar alltså i detta fall vara duktig på att förmedla lektionernas utformning med eleverna. Med detta verkar dock handla mest om hur vissa delar går att koppla till ett visst betyg men inte djupare än så. Det pratas sällan om de

begrepp som förekommer i kunskapskraven, exempelvis ”goda rörelse kvalitéer”, ”utförligt” eller ”nyanserat”. Detta verkar dock inte vara något som eleverna efterfrågar.

Vidare ställdes frågan om eleven anser att elever i allmänhet har hög tilltro till läraren?

Ah så kan det ju säkert vara, jag vet inte om det är så men...ja det är klart att jag litar på att läraren har koll på kunskapskraven när hon utformar lektionerna. [...] fast jag menar inte heller att man inte ska driva runt i ett ovetande kring vad kunskapskraven handlar om. Men så länge man har ett hum om... man läser igenom kunskapskraven...att man då vet ungefär vad lektionerna kommer att handla om. Då är man mer förberedd. (Elev 5)

En annan elev fortsätter på samma linje:

Lärarna brukar gör det enkelt och säga att vi får E för kullerbytta” [...] sen brukar de tala om vad vi måste göra för att få ett högre betyg, typ gå ner i spindeln sen huvudstående och upp i handstående och nedrullning. Det skulle vi göra för att få A sa läraren. (Elev 6)

Det verkar således vara så att eleverna förväntar sig att det som berörs under lektionerna är saker som är förankrade i kunskapskraven. Eleverna verkar också vilja att lärarna inte bara berättar vad eleverna måste kunna göra för att få ett visst betyg, de flesta elever vi har pratat med verkar vilja ha något mer. Eleverna vi har pratat med verkar vara enade i att de vill att läraren ska förmedla just lärande och inte bara vara en förmedlare av rörelse. Detta genom att berätta för eleverna varför de gör vissa övningar. I hur stor utsträckning detta bör ske verkar dock skilja sig mellan elever.

5.2.2 Vill ha konkreta exempel på varje kunskapskrav

En av delarna i denna studie fokuserade på att undersöka om det var så att elever hade förslag på hur kunskapskraven kunde göras mer förståeliga. Det står klart att så är fallet, eleverna som intervjuades hade många olika förslag på hur förmedlandet samt utformningen av kunskapskraven kan se ut. Som tidigare nämnts ansåg många elever att kunskapskraven inte var ”utförligt” förklarade utan snarare för korta. Eleverna anser inte att det finns någon form av förklaring av kunskapskraven utan att det är underförstått att alla ska förstå kunskapskraven och de diffusa termerna.

Nej precis, jag skulle ju kunna frågat men man tänker ju inte så mycket på de, typ nu ska ja ha orientering vart är matrisen, utan nej man bara gör de man får höra typ. Sen helt plötsligt är de för sent, att ändra de där liksom. (Elev 4)

Flera av intervjupersonerna tar upp att skolan jobbar med så kallade bedömningsmatriser som delas ut efter varje avslutat moment. Detta för att eleverna ska få se motiven till varför de fick de omdöme de fick. Detta var enligt många elever ett bra och tydligt sätt att få se sitt omdöme för ett visst moment. Men vad eleverna gärna hade sett var att denna matris gjordes offentlig innan momentet påbörjades så att de fick en tydligare bild av vilka krav lärarna ställde för ett visst moment. Enligt många elever skulle detta öka både elevernas förståelse (begriplighet) men skulle eleverna även bli mer motiverade (meningsfullhet) för ämnet.

Ja alltså de skulle kanske bli längre men typ kanske att mer exempel typ och syfte tror jag. Så att man förstår varför man gör det, då kanske man tycker att det är intressantare också. (Elev 6)

Det framkommer från många håll att kunskapskraven bör då följas av exempel på vad de innebär. Eleverna är medvetna om att dokumenten skulle bli längre men att det skulle vara bra om kunskapskraven exemplifierades.

Eheee typ, Man ska bedöma sina egna utvecklingsbehov i fråga om kroppslig förmåga, hur ska man göra det liksom? Ehe..och där efter kan de direkt komma typ ett exempel. Alltså då kan ju läraren också förtydliga att detta bara är ett exempel men de ger ändå kanske typ mer klarhet till eleverna. Alltså om de står kullerbytta så fattar man ju att är stå på händer, o de här är hjula o de här är bakåtkullerbytta liksom, man förstår ju ändå även om de bara finns ett exempel så kanske de hade hjälpt alla att fatta.(Elev 6)

Här ovan ser vi hur en elev kommer med ett konkret exempel på hur hen hade velat förbättra kunskapskraven så att de blir mer förståeliga för eleverna som de faktiskt delvis riktar sig till. Konkreta exempel på vad kraven innebär återkommer hos majoriteten av eleverna. Ytterligare en intressant faktor som återkommer är att eleverna hade sett fler kopplingar till verkligheten för att det lättare skulle gå att förstå kraven.

Men sen kan det ju vara svårt att se vad de menar rent praktiskt. Ofta tycker jag att det är ganska dåligt beskrivet i kunskapskraven[...]det står ju ingen specifikation...finns ingen bra förklaring för hur det ser ut i verkligheten! (Elev 6)

Här menar eleven på att kraven är otillräckligt beskrivna och att det också hade varit fördelaktigt om fler av kunskapskraven kunde relateras mer praktiskt till verkligheten. Det vill säga ge konkreta exempel på vad ett visst kunskapskrav betyder, men även en konkret förklaring till varför detta är viktigt att lära sig. Avslutningsvis ser vi ett tydligt mönster i att eleverna gärna vill koppla ett moment som de ska starta med ett relevant kurskrav.

Alltså jag skulle tycka att de var skönt att typ inför varje nytt steg eller typ moment att hen gick igenom dem men jag kan tänka mig att folk som tycker att idrott är jobbigt kanske skulle tycka att de var väldigt stressigt bara.(Elev 5)

Detta för att det vill förstå syftet med vad de gör och att få veta vad som förväntas innan ett moment startar. Detta är ett återkommande förslag från alla elever om hur de vill att förmedlandet av kunskapskraven ska utföras och förbättras.

6 Diskussion

Vi kommer i detta kapitel att diskutera vårt resultat utifrån ett större perspektiv i förhållande till studiens frågeställningar och syfte. Vi kommer även reflektera över vår arbetsprocess.

Syftet med studien var att undersöka hur eleverna ser på kunskapskraven i Idrott & Hälsa i gymnasiet och vilket innehåll i kunskapskraven som elever upplever som svårast att förstå. Vidare har denna studie som syfte att få fram hur eleverna vill förändra kunskapskraven och förmedlandet av kunskapskraven så att de blir lättare att förstå.

6.1 Resultatdiskussion

Studiens frågeställningar var följande:

- Hur ser eleverna på kunskapskraven i Idrott & Hälsa?
- Har elever förslag på hur förmedlandet av kunskapskraven kan förändras till det bättre?

6.1.1 Elevernas syn på kunskapskraven i Idrott & Hälsa.

Det tydligaste resultatet utifrån denna frågeställning är att synen på kunskapskraven är generellt samma bland de elever vi intervjuat. Eleverna uppger att de känner till kunskapskraven för Idrott & Hälsa men att de inte behöver ha någon djupare förståelse eller kunskap kring dessa. Eleverna menar att de inte behöver detta då ansvaret att förmedla kunskapskraven till eleverna ligger hos läraren.

Redelius & Hay har i sin studie ”*Student views on criterion-referenced assessment and grading in Swedish physical education*” (2012) diskuterat att kunskapskraven inom skolan är svårtolkade. För att lärare ska kunna skapa sig ett bra bedömningsverktyg så krävs också en lärare som jobbar aktivt och ambitiöst med bedömningen. Forskarna menar här att detta kommer att underlätta vid en bedömning då man menar att det hjälper vid tolkningen av de ibland oklara kunskapskraven (ibid.). Detta är något som även denna studie styrker då alla deltagare ville att deras lärare skulle arbeta aktivare och oftare med kunskapskraven på lektionerna.

Vi har tidigare diskuterat att många elever som har en aktiv fritid med mycket delaktighet i idrottsverksamhet känner att de kommer lyckas med skolidrotten av just detta skäl. Detta är intressant då det betyder att de förlitar sig helt på att deras fysiska förmåga inom deras områden är tillräcklig för att kunna klara av idrottsämnet utan problem. Men det är just det som kan vara ett problem, det handlar just om en syn som eleverna har. Detta kan ge en skev bild av att elever som sportar på fritiden klarar av idrottsämnet lättare än andra. Detta skulle kunna vara fallet men det är farligt att utgå ifrån, då det ger en falsk säkerhet hos eleverna. Exempel på detta är som tidigare diskuterats att många elever ignorerar att sätta sig in i kunskapskraven på grund av att de anser att de redan har de fysiska samt teoretiska kunskaperna som krävs på grund av deras sportiga bakgrund. Detta är problematiskt då det är mycket kunskaper som inte täcks av föreningsidrott som exempelvis teoretisk kunskap om kost samt livräddning av olika slag som eleverna måste sätta sig in i för att kunna nå ett högre betyg.

Våra resultat är i linje med vad Redelius & Hay (2012) beskriver, vi ser att det finns en stor problematik i hur kunskapskraven i Idrott & Hälsa är utformade. Det är tydligt att eleverna

inte förstår vad majoriteten av orden och formuleringarna betyder. Detta anser vi är alarmerande och kan leda till att elevernas motivation till att lära sig inte blir lika hög. Detta om vi ska tro Aaron Antonovskys KASAM-teori. Sjunker en elevs begriplighet inom ett visst område, i det här fallet förståelsen kring kunskapskraven, så kommer även motivationen till att lära sig sjunka. Om vi ska tro Redelius & Hay så ligger också ett stort ansvar hos lärarna. En lärare som jobbar aktivt och ambitiöst kommer således att kunna förmedla kunskapskraven bättre till sina elever. Vårt resultat pekar tydligt på att eleverna inte är införstådda med kunskapskraven. I detta fall menar vi de faktiska nedskrivna kunskapskraven som finns att läsa på Skolverkets hemsida. Ibland talas det om en "dold läroplan" (William, 2013) som innebär att elever kan ha koll på vad som förväntas av dem i verkligheten men inte vara införstådda i de faktiska kunskapskraven.

Bristen på förståelse hos eleverna skulle kunna bero på lärarens bristande arbete med förmedlingen av kunskapskraven. Läraren verkar jobba ambitiöst men inte aktivt då förmedlingen av kunskapskraven enbart sker en gång. En anledning till att elever har svårt att förstå kunskapskraven kan vara att lärare inte är tydliga i vad eleverna förväntas lära sig i undervisningen (Redelius et al. 2015).

Många elever upplevde som vi tidigare nämnt att de får se kunskapskraven för sällan för att de ska kunna ha någon koll på dem. När det kommer till KASAM-teorin så innebär *meningsfullhet* vad det är som triggas och motiveras en elev att utföra eller lägga ned tid på en viss aktivitet (Antonovsky, 2005). Detta blir tydligt när vi tittar på att eleverna inte satt sig in i vad som står i kunskapskraven på grund av att läraren inte har lagt ned mer tid på dem. Detta innebär då att eleverna inte ser någon meningsfullhet i att sätta sig in i vad kunskapskraven innebär om läraren inte själv lägger ned tid på det.

Redelius et al. (2015) skriver i *Communicating aims and learning goals in physical education: part of a subject for learning?* att flertalet elever upplever att de inte är helt införstådda med vad kursplanen egentligen ställer för krav på dem. Detta är i linje med de resultat som har observeras utifrån vår studie, eleverna ser inte någon mening med att de själva besitter kunskap och förståelse. De menar att detta är lärarens ansvar att ha kunskap om och sedan förmedla till eleverna. Vårt resultat visar att eleverna litar på att det lärarna lär dem är vad som står i kunskapskraven. Eleverna ser ingen meningsfullhet i att själva besitta kunskap om kraven så länge det inte hjälper dem att nå ett bättre betyg. Detta är intressant då eleverna ser värdet i att besitta denna kunskap enbart om dem går att koppla till att få ett bättre betyg. Detta sätt att se på kunskapskraven, enbart ur prestationssynpunkt, kan vara

fördelaktigt sett till elevens motivation. Om elevena lägger fokus på att veta vad som förväntas av dem inför ett prov eller annan form av examinerande moment menar vi att detta skulle kunna leda till att de kan prestera väldigt väl inför dessa moment. Å andra sidan kan det också leda till en lägre nivå av kunskap. Vi menar att enbart fokusera på vad som krävs för att klara ett prov eller prestera för ett så högt betyg som möjligt i ett visst moment enbart kan leda till en grundare nivå av kunskap. Ett djup i kunskapen kan således saknas.

Sammanfattningsvis så ser vi att elevernas uppfattning kring kunskapskraven är låg. Eleverna ser inte vikten av att ha denna kunskap och motiverar detta med att det är lärarens uppgift att kunna och förmedla dessa till eleverna genom olika aktiviteter och moment i Idrott & Hälsa undervisningen. En intressant tanke som har dykt upp under denna process är att det inte framgått om eleverna är medvetna om att det finns fler sätt att visa att man klarar av eller bemästrar ett visst kunskapskrav. Det handlar inte enbart om att det går att visa att man kan klara av ett kunskapskrav på enbart ett sätt, utan det ska finnas möjlighet för varje enskild individ att känna att den kan utvecklas samt känna att hen kan lyckas. Detta är en av anledningarna till att formuleringarna är utformade som de är. Dock är det rimligt att dra slutsatsen att förmodligen vet inte eleverna detta då de inte visade någon större kunskap om kunskapskraven då många av eleverna sa att de aldrig fått se dem i verkligheten eller hade läst dem utan bara hade fått höra dem omformulerade av läraren vid ett fåtal gånger. Vi anser att den största problematiken är just att lärarna inte har kunskapen att förmedla kunskapskraven på ett begripligt sätt snarare än att de är nedskrivna på ett komplext sätt.

6.1.2 Elevernas förslag på hur förmedlandet av kunskapskraven kan förändras till det bättre

Nedan presenteras de förslag som eleverna hade på vad som kan göras för att de ska ha lättare att förstå kunskapskraven. Våra intervjuer pekar i huvudsak på förändringar som eleverna skulle vilja se för att göra kunskapskraven tydliga. Eleverna vill se en mer regelbunden förmedling av kunskapskraven löpande genom momenten i Idrott & Hälsa än vad som är i nuläget. Eleverna skulle också vilja ha någon form av hjälpmedel som kan göra det möjligt att lättare tolka kunskapskraven genom att ge dem praktiska exempel på varje betyg (E-A).

6.1.3 Regelbunden genomgång av kunskapskraven

Som tidigare nämnts är synen från eleverna att det är lärarens ansvar att göra kunskapskraven begripliga. Även om förtroendet för lärarens utformning av lektionsupplägg är högt hos eleverna så finns det ändå en vilja hos några av de elever som intervjuats att ha en större insyn i kunskapskraven. Detta kan dels ske genom en tydligare och mer förekommande genomgång av kunskapskraven. Flera elever uppger att de vill bli påminda om kunskapskraven löpande under kursen och inte bara i början av kursen. Vidare vill eleverna även gå igenom aktuella kunskapskrav som ett visst moment syftar till innan momentet börjar. Studier har visat att lärare generellt inte anger mål eller syfte med lektionerna (Skolinspektionen, 2010) Vi menar på att detta är en bidragande faktor till elevernas önskan om en mer regelbunden förmedling av kunskapskraven. Elevernas lösning på detta problem är att få se bedömningsmatriserna inför ett nytt moment. Eleverna menar att detta leder till en bättre förståelse för vad som krävs av dem för att klara ett visst moment. Vi menar att detta har både för- och nackdelar. Eleverna får då vetskap om vad de bedöms på och vad de behöver kunna för att nå ett visst betyg. Detta kan leda till en större meningsfullhet hos eleverna. (Antonovsky, 2005) Men det kan också drabba delar av undervisningen negativt. Det kan leda till en viss "lathet" hos eleverna och att de upplever vissa delar av undervisningen som oviktiga om dessa inte står med i bedömningsmatrisen.

6.1.4 En guide eller liknande som kan hjälpa eleverna tyda kunskapskraven

I likhet med att eleverna ville se sin bedömningsmatris innan ett moment så finns en generell syn på att kunskapskraven inte är anpassade för elever vilket kan leda till att eleverna lägger över ansvaret på lärarna. Elevernas förslag som en lösning på detta problem är att det ska finnas ett bedömningsstöd, likt det vi lärare har som stöd i vårt bedömningsarbete men anpassat för eleverna. Detta för att hjälpa dem att förstå kunskapskraven samt vad det faktiskt innebär i praktiken. I detta hjälpmedel önskade eleverna praktiska exempel på de olika kunskapskraven.

Exempelvis kan kunskapskravet *Eleven kan bedöma sina egna utvecklingsbehov i fråga om kroppslig förmåga och kan med viss säkerhet välja områden och metoder för träning, ta ett aktivt ansvar för att genomföra dessa samt med enkla omdömen värdera resultatet* (Skolverket, 2011) förtydligas genom skapandet av ett träningsprogram. Elevens mål är här

att komma fram till ett personligt utvecklingsområde, exempelvis kondition, och skapa en planering som har till syfte att utveckla denna förmåga. Eleven ska också, i slutet av perioden, utvärdera sitt resultat i textform.

Att ge eleverna praktiska exempel utifrån kunskapskraven sett till de olika momenten som dyker upp i Idrott & Hälsa undervisningen kan ha sina fördelar. Men de nackdelar vi ser med detta upplägg upplever vi vara så pass stora att detta sätt att arbeta med förmedling av kunskapskraven, inte är praktisk genomförbart. Eleverna vill se praktiska exempel på varje moment som behandlas i Idrott och Hälsa undervisningen. Det ska alltså finnas ett exempel för hur exempelvis *Eleven kan bedöma sina egna utvecklingsbehov i fråga om kroppslig förmåga och kan med viss säkerhet välja områden och metoder för träning, ta ett aktivt ansvar för att genomföra dessa samt med enkla omdömen värdera resultatet* (Skolverket, 2011) kan realiseras i flera olika moment, då ett moment sannolikt inte är tillräckligt med underlag för läraren att göra sin bedömning av det specifika kunskapskravet. Av denna anledning menar vi att praktiska exempel på kunskapskraven kan vara genomförbart i en mindre skala men troligen inte sett till hela Idrott & Hälsa kursen.

Eleverna som deltog i denna studie har gett god respons och kommit med förslag på hur kunskapskraven kan förbättras vilket tyder på att detta faktiskt är ett viktigt forskningsområde som behöver utvecklas. Något vi kommer att ta med oss är just det som beskrivits under detta kapitel. Det vill säga de förslag och tips som eleverna kommit med på hur de skulle vilja att undervisningen i Idrott & Hälsa förändrades. Även pedagogiken kring hur vi som framtida lärare kan förmedla kunskapskraven på bästa möjliga sätt är något som vi kommer ta med oss. Med detta menas att med hjälp av den information vi fått av våra deltagare från studien angående vad dessa personer tycker är svårt med kunskapskraven kan vi anpassa hur vi som lärare utformar förmedlandet av kunskapskraven.

Studien visar också att eleverna anser att kunskapskraven är oklart formulerade. Något som vi hittills inte tagit upp är om det kan finnas en anledning till att kunskapskraven är utformade på det sättet som de är. Att ha kunskapskrav som kräver en viss tolkning kan möjliggöra en bred Idrott & Hälsa undervisning. Men detta ställer givetvis stora krav på läraren och att denne har ett kreativt sätt att tänka för att skapa bästa möjliga förutsättningar för sina elever att både förstå och att nå kunskapskraven. Men kunskapskrav som är tolkningsbara kan också leda till

en polarisering i hur undervisningen ser ut, både mellan olika lärare men också mellan olika skolor i Sverige.

6.2 Metoddiskussion

Vår förförståelse för det problemområde som vi valt att fördjupa oss i kan ha påverkat studiens resultat. (Kvale & Brinkman, 2014) Vi har under studiens gång försökt att sätta oss in i ämnet som i detta fall är kunskapskrav för att skapa oss en så nyanserad bild om forskningsområdet som möjligt. Att vi var två personer som transkriberade och analyserade gör att vår forskning blir mer objektiv då materialet sågs på av två olika individer.

Ytterligare en faktor som vi anser var av stor vikt för kvalitén på vår intervjuguide men även våra intervjuer var det faktum att vi utförde pilotintervjuer där vi testade vår intervjuguide samt vår inspelningsutrustning. Detta är något som Gillham (2008) rekommenderar för att intervjuerna ska bli så givande som möjligt.

Av bekväma skäl så utfördes intervjuerna på en skola där en av oss hade en relation sen tidigare. Detta kan påverka intervjuernas struktur. Enligt Kvale & Brinkman (2014) kan relationen mellan respondenten och intervjuaren påverka hur respondenten svarar. Detta kan vara både positivt och negativt beroende på om man är medveten om detta. Vi var medvetna om detta när vi utformade metoden.

När denna studie utfördes, genomfördes sex enskilda intervjuer med sex olika elever som läste ämnet Idrott & Hälsa 1. Vi valde att ha enskilda intervjuer för att vi ville få så djupa och personliga svar som möjligt, vi ville alltså inte att intervjupersonerna skulle påverkas av varandra. Detta kunde blivit en risk om vi hade valt att ha fokusgruppsintervjuer där flera elever intervjuades samtidigt. Vi ville även skapa en så trygg och avslappnad miljö som möjligt där intervjupersonen skulle känna att han eller hon fick möjligheten att tala fritt utan att bli avbruten, vilket så också blev fallet.

En faktor som är viktig att ta i beaktning är att samtliga deltagare som vi intervjuade hade en omfattande sportslig bakgrund. Med detta menar vi att alla personerna vi intervjuade utförde fysisk aktivitet regelbundet på sin fritid. Denna faktor är något som kan ha påverkat vårt resultat då det insamlade materialet enbart kommer från denna homogena grupp.

Vi har intervjuat elever som går både i årskurs 1 och årskurs 2 på gymnasiet. Här menar vi att elevernas tidigare erfarenheter kan ha betydelse för vår studie. De elever som går årskurs 1 har precis börjat läsa Idrott & Hälsa och har också fått kunskapskraven presenterade för sig. Detta menar vi är till elevernas fördel. Men å andra sidan så har dessa elever tidigare erfarenhet av kunskapskraven för Idrott & Hälsa på gymnasiet och vi menar att detta kan innebära att de också kan sakna en mer praktisk förståelse för kunskapskraven. De elever som går i årskurs 2 har läst Idrott & Hälsa en längre tid och de har också läst på gymnasiet en längre tid. Då dessa elever har andra erfarenheter än de elever som går i årskurs 1 menar vi att årskurs 2 eleverna har en större kunskapsbank och att detta gör att de kan ställa kunskapskraven i en mer praktisk kontext. Men dessa elever kan å andra sidan och ha en betydligt mer avslappnad syn på att kunna och förstå kunskapskraven. Det kan vara så att dessa elever lägger mer ansvar på läraren att förmedla kunskapskraven (Redelius, Queenerstedt & Öhman, 2015) än vad de lägger på att själva ta reda på denna information.

I fortsättningen är det viktigt att inte ställa ledande frågor utan att fokus ligger på att ställa mer öppna frågor. Detta var något vi fokuserade på och diskuterade med vår handledare flera gånger. Men på grund av vår minimala erfarenhet av att hålla intervjuer så är det mycket möjligt att vi skulle komma att ha ställt ledande frågor utan att veta det. Det är också möjligt att vi missade att följa upp med följdfrågor vid viktiga tillfällen då intressanta åsikter lyftes fram.

Vi har som nämnt ovan intervjuat 6 personer. Under samtliga av dessa intervjuer så fick vi uppfattningen att eleverna, i vissa frågor, vinklade sina svar. Detta kan bero på flertalet faktorer. En faktor kan vara på att eleven vet vart intervjufrågorna är på väg. Vid flertalet tillfällen under intervjun så fick vi intrycket att eleven gav svar som frångick något från de tidigare svaren som vi fått från eleven. Detta kan då bero på att eleven vill "svara rätt" på frågan som ställs istället för att ge ett svar som är mer vad eleven egentligen tycker. Dessa typer av socialt accepterade svar är något som Kvale & Brinkmann (2014) också tar upp som en faktor som kan få negativa resultat för en studie.

Vid ett tillfälle under en intervju blev vi avbrutna under en period under cirka tio minuter. Under tre av intervjuerna satt vi även på en plats där risken för att bli störda och avbrutna var

väldigt hög. Att vi blev avbrutna märkte vi var något som påverkade fokus i intervjun och detta kunde i sin tur ha påverkat respondentens svar.

Slutligen får vi inte glömma att denna studie har sina begränsningar när det kommer till tid. Då denna uppsats skrivs under en begränsad tid vet vi att detta kan ha kommit att påverka studiens resultat. Vi anser att det går att dra vissa slutsatser kring den här studiens resultat när det kommer till elevers syn på kunskapskraven samt vad dessa elever har för kritik samt feedback på de befintliga kunskapskraven. Till sist vill vi poängtera att vi är medvetna om att resultatet hade kunnat skilja sig om vi intervjuade elever från en annan skola då exempelvis inställning till skolämnet och kvalitén på undervisningen kan vara faktorer som varierar mellan skolor.

6.3 Framtida forskning

Vid starten av denna studie märkte vi att det fanns mycket material och många studier som var gjorda när det kom till just bedömning i skolan och synen på det exempelvis Redelius & Hay (2012) som är en av få forskare som fokuserat sin forskning på just Idrott & hälsa-ämnet. Vi märkte snabbt att Idrott & Hälsa inte var ett av ämnena som fick plats i den forskningsdiskursen. Därför anser vi att det hade varit väldigt nyttigt om fler fokuserade sin forskning på just detta ämne då det saknas mycket information kring problematiken som finns. Därav vårt val av forskningsfråga "Hur ser eleverna på kunskapskraven i Idrott & Hälsa?"

Det hade varit intressant att titta närmare på om man kan dra några slutsatser kring uppfattningen hos eleverna som går på olika program. Detta skulle kunna innebära att beroende vad för habitus (Engström, 2014) och intressen i livet påverkar om eleven har koll på vad som förväntas av dem i skolan. Det hade också varit intressant att se om man kan dra paralleller mellan elever som inte bedriver någon form av fysisk aktivitet på fritiden och de som gör detta. Som nämnts ovan så har samtliga elever vi intervjuat någon form av fysisk aktivitet som fritidsaktivitet.

Vår studie har endast innefattat en skola och den låg i Stockholmsområdet, detta på grund av bland annat tidsbrist. Det hade varit intressant om man i vidare forskning kunde bredda detta urval och tittat på fler skolor och kanske till och med skolor i olika delar av landet och se om

det finns några likheter/skillnader mellan eleverna på dessa olika skolor. Den geografiska faktorn är därför av intresse för framtida forskning.

Något som också kan vara intressant är att följa elever under en längre tid. Det hade varit ytterst intressant att se om en elevs upplevelse av kunskapskraven förändras under elevens gymnasietid. Det vill säga att intervjuer med elever kan hållas i början av årskurs 1 sedan följa upp samma elever i slutet av deras tid på gymnasiet eller i slutet av deras Idrott & Hälsa kurs.

Sammanfattningsvis hade framtida studiers frågeställningar kunnat vara:

- “Ser elevers kunskap om kunskapskraven olika ut beroende på vilken skola eleverna går på?”

Detta för att se om problematiken går att koppla rent geografiskt och om det är bättre eller sämre i vissa skolor i vissa delar av Stockholm.

- “Utvecklas elevers kunskap om kunskapskraven under deras gymnasietid?”

Detta för att det är intressant och se om elever och lärare utvecklar sin koll på kunskapskraven samt deras inställning till kunskapskraven kanske förändras under sin skoltid.

- “Hur ska lärare utveckla sin egen kompetens så att dem kan förmedla kunskapskraven på ett mer framgångsrikt sätt?”

Denna frågeställning är riktad till en betydligt större studie som skulle bidra till hur lärare ska arbeta med förmedlandet av kunskapskraven. Men en studie som tacklar detta skulle även kunna hjälpa lärare att utforma lärarutbildningen så att lärare får en utbildning som tacklar pedagogiken kring hur mål och kunskapskrav ska förmedlas.(Engström, 2016)

7 Referenser

- Antonovsky, A. (2005). *Hälsans mysterium*. Stockholm: Natur och Kultur.
- Engström, L.-M. (2016). *Smak för motion : fysisk aktivitet som livsstil och social markör*. Stockholm: Liber.
- Evans, J. (2004). Making a difference? Education and "ability" in physical education. *European physical education review*, 95-108.
- Gillham, B. (2008). *Forskningsintervjun: tekniker och genomförande*. Lund: Studentlitteratur.
- Hassmén, N., & Hassmén, P. (2008). *Idrottsvetenskapliga forskningsmetoder*. Stockholm: SISU idrottsböcker.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.
- Larsson, H., & Nyberg, G. (2016). 'It doesn't matter how they move really, as long as they move.' Physical education teachers on developing their students' movement capabilities. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 137-149.
- Larsson, H., & Redelius, K. (2008). Swedish physical education research questioned—current situation and future directions. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 381-398.
- Linde, G. (2012). *Det ska ni veta! : en introduktion till läroplansteori!* Lund: Studentlitteratur
- .
- Lundvall, S., & Mechtbach, J. (2008). Mind the gap: physical education and health and the frame factor theory as a tool for analysing educational settings. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 354-364.
- Nyberga, G., & Larsson, H. (2014). Exploring 'what' to learn in physical education. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 123-135.
- Redelius, K., & Hay, P. (2012). Student views on criterion-referenced assessment and grading in Swedish physical education. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 211-225.
- Redelius, K., Quennerstedt, M., & Öhman, M. (2015). Communicating aims and learning goals in physical education: part of a subject for learning? *Sport, Education and Society*, 641-655.
- Silverman, D. (2000). *Doing qualitative research : a practical handbook*. California: Thousand Oaks.
- Skolinspektionen. (2010). *Mycket idrott och lite hälsa*. Stockholm: Skolverket.
- Skolinspektionen. (2012). *Idrott och hälsa i grundskolan - Med lärandet i rörelse*. Stockholm: Skolverket.

- Skolverket. (2011). *Läroplan för gymnasieskolan*. Stockholm: Skolverket.
- Vesterlund, S. (2018). *Hälsa med andra ord - Innebörden av att genomföra och värdera street dance utifrån begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet*. Stockholm: Gymnastik och Idrottshögskolan.
- Vetenskapsrådet (2018-12-08). *Etik i forskningen*.
<https://www.vr.se/uppdrag/etik/etik-i-forskningen.html> [2020-03-06]
- Vygotsky, L., Hanfmann, E., & Vakar, G. (1962). *Thought and language*. Cambridge: MIT Press.

8 Bilagor

8.1 Bilaga 1 Litteratursökning

Syfte och frågeställningar: Syftet med denna studie är att undersöka hur elever ser på kunskapskraven i Idrott & Hälsa för gymnasiet och vilket innehåll i kunskapskraven som elever upplever som svårast att förstå. Denna studie hade också till syfte att få fram hur eleverna skulle förändra kunskapskraven och förmedlandet av kunskapskraven så att dem blev lättare att förstå.

Till detta syfte ställs följande frågeställningar:

- Hur ser eleverna på kunskapskraven i Idrott & Hälsa?
- Har elever någon inställning till hur undervisningen kan läggas upp för att förståelsen av kunskapskraven ska bli större och hur kan isåfall detta se ut?

Vilka sökord har du använt?

Kunskapskrav, Idrott & Hälsa, inställning, syn på, motivation, KASAM, känsla av sammanhang, Gymnasiet

Var har du sökt?

Google Scholar, DIVA

Sökningar som gav relevant resultat

Google Scholar: Physical education and motivation
Google Scholar: Physical education and syllabus
Google Scholar: Syn på kunskapskraven I idrott & Hälsa
DIVA: Syn på kunskapskraven Idrott & Hälsa, Kunskapskraven och motivation

Kommentarer

Vi har utgått mycket från stora studier med liknande fokus och sedan använt oss av de referenser som dessa författare har haft i sina referenslistor.

8.2 Bilaga 2 Intervjuguide

Inledande delar:

- Förklara syftet med studien
- Förklara innebörden av anonymitet och samtycke
- Försäkra oss om att det är okej att spela in

Introducerande frågor:

Ålder?

Hur ofta har du Idrott & Hälsa?

Vad gör ni oftast på idrotten?

- a. Varför tror du att ni gör just de aktiviteterna?
- b. Vad tycker du om de aktiviteterna?

Frågor

1. Åsikt om ämnet Idrott & Hälsa?
2. Vad tycker du är roligast på idrottslektionerna?
3. Vad är minst roligt?
 - a. Vad är det som gör att du ändå kommer till de lektionerna
4. Vad tycker du är de viktigaste delarna i Idrott och Hälsa undervisningen?
5. Vad tycker du är de oviktigaste/mest onödiga delarna i Idrott och Hälsa undervisningen?
6. Vad tänker du på när du hör ordet kunskapskrav?
7. Varför tror du att det är viktigt att du har koll på vad som förväntas av dig i Idrott & hälsa, eller är det viktigt?
8. Skulle du säga att du har bra koll på kunskapskraven i Idrott & Hälsa 1? Om ja, varför tror du att de är så?
9. Varför finns egentligen kunskapskraven?
10. Har din lärare gått igenom vad som förväntas av er med er klass?
 - a. Har du några tips på vad läraren kan göra för att förtydliga de ytterligare?
 - b. Om nej: Vad tror du skulle hända om du fick bättre kunskap om kunskapskraven?
11. Vad har du för tidigare erfarenhet av kunskapskraven?

12. Hur pratar läraren med er om kunskapskraven?
13. Varför tror du att ni har simning i skolan?
14. Varför tror du att ni har fotboll i skolan?
15. Finns det delar i ämnet som du anser är svåra att förstå? Specifika moment?
 - a. Om ja? Varför är dem svåra att förstå?
16. Om du skulle vara den som skrev kunskapskraven hur skulle du vilja att de såg ut så att de skulle bli så enkla att förstå som möjligt?
17. För betyget E ska du kunna genomföra aktiviteter med en god kroppslig förmåga. För betyget C ska du kunna genomföra dessa aktiviteter med säkerhet, vad tänker du kring den skillnaden mellan betygen?
 - a. Vidare när vi ser för betyget A begreppen, komplex karaktär, utförligt och nyanserat beskrivande...vad tänker du kring denna skillnad från betyg E och C?

8.3 Bilaga 3 Samtyckesblankett

Härmed intygar jag att jag ger samtycke till att delta i denna studie samt att informationen som framkommer under denna intervju får användas i forskningssyfte och i forskningssyfte enbart.

Jag intygar även att jag delgivits information kring studiens syfte, individskyddskravet samt den anonymitet som råder i samband med denna studie.

Slutligen godkänner jag att denna intervju spelas in i syfte att materialet sedan ska kunna analyseras.

Datum: _____ **Namn:** _____

Namnförtydligande: _____

